

NUM. 761

BARCELONA 11DE AGOST DE 1893

ANY 15

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

EUSSEBI BENAGES Y COTS

Es poeta y periodista,
y pél teatro porta escrits
alguns juguets y alguns dramas
que s' han vist molt aplaudits.
Pero en lo que ara com ara
no se li coneix rival,
es com à propagandista
de la institució coral.

BARCELONA

Siga à conseqüència del bull de las sanchs propi de la estació; siga à causa de la lamentable baratura que han alcansat las armas portàtils, lo cas es que d' un quant temps à aquesta part los crims y atentats contra las personas han aumentat à Barcelona de un modo extraordinari.

No hi ha dia sense l' *succés* dramàtic correspondient. Quan no es un marit que cus à punyaladas à la séva dona, es un individuo que romp la cara à l' autoritat ó un parell de fulanos que solventan las sévases diferencies à tiros.

Lo pitjor de tot això no es que la gent tremenda s' haja donat ab tanta afició al género trágich: al fi y al cap si un se sent calent de cascós forsolament s' ha de buscar un desahogo, y es molt natural que aquell que ha comprat un arma miri de ferla servir.

Lo desagradable es que casi tots los actors d' aquestes escenes violentas prenen per camp d' operacions la via pública, olvidantse de que l' carrer es un siti de trànsit general y no un lloc destinat à tirar tiros ó fer relluhir ganivets.

Baix aquest punt de vista, la gent fina y ben educada mereix molt més las mévases simpatias. Los *senyors* també 's barallan; també 's disparan tiros ó s' empaytan sobre en mà; pero quan ho fan, esculleixen un siti apartat y pintoresch y allí 's rattallan la fisonomia ó 's foradan lo cos, ab pau y tranquilitat, sense molestar als transeunts ni posar en perill als que res tenen que veure en los séus negocis.

Ab la mala costüm que ara s' ha establert de barallarse al mitj del carrer ¿qui, al sortir de casa séva, pot assegurar que hi tornarà sense averia ni sisquiera ab lo cap en lo lloc que li correspon?

Passan, per exemple, per un carrer qualsevol. En aquell precis instant dos rivals que feya temps se buscaven, se troben cara à cara y sense avisar à ningú ni posar al menos una corda travessera que indiqui que la circulació està interrompuda, enarbolen los garrots en mitj de la multitud, y com la punteria en semblants cassos es difícil, un dels bastons s' equivoca de camí y cau sobre vostés.

Un altre cas. Passejan per un siti públich y senten l' orquesta d' un ball. S' hi acostan atrets pel iman de la música, y quan més encantats estan ab los voluptuosos compassos d' una americana ó ab los insinuants giros d' un wals, dos balladors apareixen à la porta y ¡pim pam! sonan un parell de tiros. ¿Qui ha rebut? Vostés, vostés que en sa vida han vist la *Menegilda* per la qual han sortit à matarse 'ls dos balladors enamorats.

Y això no son fets aislats ni molt menos imaginaris: la crònica diaria dels periódichs barcelonins ne va plena, ab la circumstancia agravant de que la cosa tendeix à augmentar en una progressió aterradora.

Jo no sé si l' cólera vindrà ó no; pero si realment té intenció de venir, ja cal que s' apressuri. Perque si tarda massa, es probable que à Barcelona ja no hi trobi ningú viu.

Tots haurém sucumbit al pes de las garrotadas anónimas ó baix lo plom dels que disparan pistolas y revolvers pels carrers com si la via pública fos un tiro de coloms.

* *

A propòsit del cólera, hi ha que confessar que las nostras primeras autoritats s' ocupan de la materia ab un finura qu' encanta.

Podrà ser que de desinfectants no 'n gastin gaires; pero de paper sellat ja 'ls asseguro jo que 'n consumen à resmas.

En tal siti, verbi gracia, hi ha un foco perillós, un cau d' infecció. ¿Qué 'ls sembla que s' hauria de fer en aquest cas? Sanejar lo lloc, desinfectarlo, matar lo perill com més aviat millor. ¿No troben que això seria lo més convenient?

Pues las nostras graciosas autoritats ho entenen d' un' altra manera. Ja veurán de quin modo ho engiponan.

¿Qui es lo primer que ha tingut noticia del foco d' infecció? ¿Lo gobernador civil? Pues lo gobernador agafa la ploma y, en paper del sello correspondent, escriu al arcalde:

«Tinch l' *honor* de participarli que en tal y tal »lloc existeix un pou que despedeix molt mals »olors. Lo que li comunico perque tingui la bona de cumplir ab lo seu deber.»

L' arcalde reb l' ofici, y en justa correspondencia agafa un full de paper igual y escriu al gobernador:

«Dech participarli que l' pou de que 'm parla »no está dintre de la méva demarcació jurisdiccional.»

Resposta del gobernador en un altre ofici:

«Siga com vulga, jo li prego que fassi escurar lo »pou en qüestió, perque en realitat constitueix »un verdader perill pels séus administrats.»

Passan quatre días y.... nova comunicació del arcalde al gobernador civil:

«Ab verdadera satisfacció li participo que hi do »nat ordres de que 's miri tot això que 'm diu del »pou.»

¿Qué fa l' gobernador? Pues... ofici al canto:

«No puch menos de felicitarlo, senyor arcalde, »per las midas que ha pres respecte del pou de »que vaig parlarli.»

Tal vegada l' arcalde encare torna à contestarli donantli las gracies per la felicitació—perque seguit aquesta pendent, la historia pot allargarse hasta l' infinit;—pero de lo que poden estar segurs, en mitj d' aquest foch granejat de cortesías y etiquetas, es d' una cosa: que l' pou infectat se queda sense desinfectar.

* *

—Y donchs, si l' Ajuntament tracta aixís aquests assumptos, ¿en qué s' ocupa?

En celebrar sessions de segona convocatoria.

Es ja una costüm que casi constitueix llei: cap dimarts pot reunirse prou número de concejals. S' ha arribat al extrém de tenir sessió de segona convocatoria, sense haverse intentat celebrarla de primera.

¡Quin fenómeno més raro! En vigilias d' eleccions, grans traballs, grans esforços per ser concejal. Quan ja se n' es.... no hi ha temps per anar à la casa de la vila.

Las sessions del nostre excellentissim—li diuen excellentissim!—Ajuntament, son un espectacle deliciós.

Lo saló està desert, trist; sembla un pis per llogar. Entran dos ó tres regidors, lo president s' asenta, lo secretari comensa à remenar papers.... y s' obra la sessió.

Tot marxa com una seda. Lo secretari llegeix dictámen darrera dictámen.

—¿S' aproba?

Ningú obra boca.

—Aprobat.

Y tots los dictámens se refereixen à lo mateix: comptes y més comptes, gastos d' això, gastos d' alló, partidas per aquí, partidas per allà; facturas

LO NOU INSPECTOR DE CARRUATJES

—¿Qué no 'ls veu aquests abusos?
—¡No! —¿No es l' inspector vosté?
—Soch l' inspector, si senyora;
pero... no inspeccioño ré.

de cotxes, facturas d' impresos, facturas de viatges, facturas de compras....

No se sent altra cosa que una cascada contínua de números, interrompuda de tant en tant pel—
—S' aproba?—Aprobat—del president.

En rigor, los pochs concejals que acudeixen à las sessions de segona convocatoria, no van à la sessió d' un cos municipal, sino à una classe de aritmètica.

Números primer, números més tart, ¡sempre números!... Allí no 's fa altra cosa que sumar, restar y multiplicar....

Un lector curiós:—¿Y partir no?

—No ho sé. Si es veritat que 'ls regidors parteen, no ho fan may à la vista del públic.

A. MARCH.

!!MALEHIT SIGAS!!

SONET

Aixis un mal de ventre t' agafés,
que 't fes passá, un bon rato, divertit
y 't deixés acabat ben aturdit
y ab pocas ganas de tornarhi més;
Las entranyas, en fi, 't caragolés

com si tingessis dins un mal esprit
que à cada, de ta boca, horrorós crit,
més, ab tots sofrimente, ell s' ensanyés;

No pogessis obrir may mès la boca
encara que la fam t' estés matant;
per mal ànima, lladre, gran bergant,
mes que desvergonyit, murri y tanoca...

Aixó exclamava un home molt cremat
perque se li cruspí l' esmorsá un gat.

EGO SUM.

COSAS D' ESPANYA

L' Estat sosté algunes ensenyansas, com per exemple, set ó vuit fàbricas de advocats y metjes, en activa producció de joves que prenen un títul académich que luego 'ls dona dret à morirse de gana. Hi ha en absolut més universitats à Espanya que à Fransa y à Inglaterra, y relativament n' hi ha més que à la sabia Alemania.

Una vegada creadas, jo ja veig qu' es impossible suprimirlas, perque de las ciutats que las posseixen fins las pedras s' aixecarian à protestar.... y à fer trenchs, si venia 'l cas. Si per qüestió de una capitania general, ó de una comandancia mi-

litar, ó de una audiencia de las xicas ó de un simple jutjat de primera instancia s'arma tanta maror, figurinse que succehiria demà que 's tanquessin la meytat dels temples del saber.... y de la gana ab diploma.

Lo govern sosté ademés algunas escolas especiales; pero la majoria de las qu' ell paga ab los diners dels contribuyents estan establertas á Madrid. Si las provincias ne volen tenir, se las han de pagar elles mateixas. Parlo per regla general.

Perque, com escepçió, pot citarse un establimet d' ensenyansa, l' escola de veterinaria de Santiago de Galicia, sostinguda per l' Estat, y á la qual los alumnos que hi concorren no arriban á una dotzena.

De manera, que un amich mieu que hi té un fill á estudiar, me deya l' altre dia:

—Repartint lo que costa l' sosteniment de la escola de Santiago, per sous de catedratichs y gastos de materials, entre 'ls alumnos que hi estudian, resulta que l' Estat vé á gastar de cinch á sis mil duros per cada alumno. De modo que quan l' mieu noy acabi la carrera, tindrém que l' govern haurá gastat per instruirme'l més de vint mil duros.

—¿No valdria més que 'ls hi dongués?—vaig preguntarli.—Casi, casi:—m' vá respondre—perque dupto molt que l' mieu fill, visitant animals, arribi á guanyar may una suma tan considerable.

Pero aixó que passa á Santiago de Galicia es una escepçió de la regla.

La majoria de las escolas especiales establertas á provincias se las pagan las diputacions ó 'ls ajuntaments. En aquest cas se troba Barcelona.

La Diputació provincial costeja no sols una institució tan útil y necessaria com la Escola d' enginyers industrials, sino que ademés sosté, al igual que algunes altres provincias, la Escola de Bellas Arts.

Y ja hem arribat al punt que voliam, per esplayarnos una mica.

* *

Diu un refrán vulgar que «qui paga mana.»

Pero aquest aforisme no té aplicació á las escolas provincials. Per lo que á ellas respecta, las Provincias las costejan y en cambi l' Estat las goberna.

Ell las reglamenta, y ell, sobre tot, se reserva l' dret de cubrir las plassas.

No fá pas gayre temps qu' estava vacant la càtedra de dibuix lineal. Durant la interinitat y més endarrera, durant la llarga malaltia que sufri l' professor que la tenia, es á dir, durant un número d' anys la desempenyà *gratuitament* un distingit arquitecte barceloni.

Per últim s' acordá provehir la plassa per concurs, y l' professor interí que tan grans y desinteressats sacrificis havia fet, presentà sollicitut acompañada del certificat dels seus mèrits professionals, que per cert no eran escassos. Entre altres tenia l' de haver guanyat medalla de primera classe en la Exposició Universal de 1888 y diploma honorific en la de Bellas Arts de 1891.

Donchs á pesar de aixó, al ministeri de Foment li donaren *carpetasso*. ¿Y saben per qué? Perque per pendre part en aquesta classe de concursos los premis deuen haverse guanyat en las Exposicions nacionals de Bellas Arts que se celebren á Madrid. Los que s' hajan obtingut fora de allí no s' hi contan: los guanyats en la Exposició universal del 88 no valen res. L' ayre del Guadarrama es l' únic depuratiu de las intel·ligencies espanyolas. Los que resisteixen les bufades de aquell ayre son las úniques que 's consideran sanas y capassas per tot.

En quant á la Exposició Universal del any 88, no té caràcter oficial. Veritat que l' gober hi va intervenir directament, nombrant fins un comissari regi; pero tan se val. En certs moments li convé dir que no tingue caràcter oficial, ho diu y en paus. Qui no li agradi que ho deixi. De aquesta manera li queda la facultat de provehir las càtedras ab personas de la séva satisfacció, que es al cap-de-vall, lo únic que 's tractava de demostrar.

La missió del govern es aquesta: munyir al contribuyent y engreixar als amichs.

* *

Tota vegada que tenim la ploma als dits tractant de aquestas coses, no podem deixarla sense parlar de un projecte que ben realisat podria reportar molta gloria á la Societat Económica de Amichs del País, que ha tingut á bé iniciar-lo. Me refereixo á las *Colonias escolars*.

Se tracta de invitar als nens fills de traballadors que freqüentan las escolas municipals, á anar á fora, durant un mes y mitj, al objecte de respirar los ayres sans de montanya. Allí pot reforsarse l' seu temperament, prevenintse contra la invasió de las escrófulas, del raquitisme y de la tisis que tants estragos causan entre las criatures de famílies pobres.

Donar als pobres nens aquest esplay es altament meritori.

Fá ja alguns dias que s' ha obert una suscripció pública al objecte de sufragar los gastos que aquest primer ensaig ocasioni.

Pero.... Hi ha un pero. Y en aquest punt cedim a paraula á un distingit professor que ha tingut á bé favorirnos ab una atenta carta plena de atinadas consideracions:

«Entre las bases publicadas per la Junta de Gobern de la Económica, n' hi ha dues, la 6.ª y la 7.ª que al mieu pobre entendre desnaturalisan l' acte humanitari é instructiu que ab las referidas colonias se realisa al extranger.

»Per la base 6.ª s' exigeix als noys que portin dos trajes complerts, y tots los mestres públichs de Barcelona saben de sobras que 'ls fills de proletaris, que son los que deuen anar á las colonias, ab prou feynas poden anar vestits. De manera que demanarlos dos trajes complerts pera sortir al camp, casi es lo mateix que dirlos que 's quedin á casa séva tot l' istiu.

»La base 7.ª diu textualment:

»Además de la vigilancia profesional y laica, esta Junta solicitará del Excmo. é Ilmo. Sr. Obispo de la Diócesis que se sirva designar personal religioso para la dirección espiritual de cada colonia.»

»Ya pareció aquello.... es á dir: ya pareció el cura.

»Perque es segur que 'ls noys que vajan á las colonias, en lloc de consagrarse á exercicis pedagògichs y á fer salut, emplearan la major part del temps en exercicis espirituals y en fastidiarse, y l' mestre que 'ls accompanyi sobre tot, si es home del nostre sigle, 's veurá supeditat á aqueixa direcció espiritual de que 's parla en lo citat article. La majoria dels moderns pedagogos y fins molts dels antichs, estan conformes en que la escola ha de ser neutral, aixó es: no afecta á cap religió determinada. Per mes que á Espanya no hem arribat encare á aquest desideratum, jo esperava quan menos que 's respectaria la independència de las Colonias escolars, y que serian una verdader excursió de noys que van á explayarse y no un viatje fúnebre de seminaristas.

»Si 's vol que 'ls nens vajan á oir missa 'ls diu-

LO GRAN SULTAN DE L' ARCALDÍA

ALI-HERI-BERT I

—Jo soch en Cap-de-vidre,
jo soch lo qui obro l' ull,
jo soch qui tallo y cuso
y faig tot lo que vull.

menjes, de sobras hi haurà rector al poble ahont vajan, sense necessitat de portarne enganxat à las espatllas un que 'ls fassi resar continuament.

»Ademés, los obrers de Barcelona tenen per fortuna, ideas molt adelantadas, y molts d'ells no han de consentir que 'ls séus fills vajan pel mon àcriar llana, ab l' excusa de anarhi àcriar salut.»

Crech que aquestas consideracions son molt dignas de ser tingudas en compte.

Y no serà mal que la Económica procuri mostrarse més amiga de la salut corporal dels noys, que de la séva salut espiritual.

Espiritualment no son coneigudas encàre las escrófulas.

P. DEL O.

HISTÓRICH

Al company Lluis Millà

LEMA: Cuando Fernando VII...

(Notas de l' avi).

Llavors, quan pe 'l 2 de Mayo,
traspassant los Pirineus,
lo célebre Magallanes
va matar tants miquelets;
quant lo pobre Garibaldi

y 'ls amantes de Teruel,
van anà ab Juana la loca
y en Napoleon tercer,
à la Toma de Granada;
quan per llà al 93
la Agustina de Aragón
y en Prim, ab en Fivaller
van guanyá l combat del Bruch;
quan en Daoiz y en Wütemberg
y 'l Xich de las Barraquetas
ab las Cruzadas, després,
varen descubrí la Amèrica;
quan en Colón, lo valent
del combat de Trafalgar,
va jurar lo fet de Reus;
llavors quan à Montjuich
va fe en Mina 'l bombardeig
y 'l desventurat Gambetta
de Poblet y Santas Creus
va fer sitià à Girona
l' any 68, pe 'ls reys;
llavors quan en Cabrinety
va té rendí à n' en Castells;
llavors quan Guzmán el bueno
va fer cridá als Concellers...
de la Campana de Huesca...

Y ab quin goig y ab quin gustet
veya, del terrat de casa,
¡cómo cremavan los convents!

MAYET.

TIPOS POPULARS BARCELONINS

MOSSÉN SERÀ

Era capellà en futur imperfecte. Diguinli Mossén Serà, diguinli Serà Mossén; y no obstant morí ja entrat en anys y sense arribar à serne. Vá atascarse en lo camí, quedantse mitj endintre y mitj enfora de la Iglesia. Un altre hauria penyat los hàbits à la figuera; ell en canbi no se 'ls vá treure may del damunt... Y jo fins crech que sempre vá dú 'ls mateixos.

Mantéu y sotana de color d' ala de mosca, una teula de fletre ab un gran mosaich de pegadella, y dessota de la teula una barretina d' estam encasquetada fins à las orellas. Arrossegant los peus y la vista fixa à terra, travessava carrers y plas-sas, sense ofendres per res, sense enfadarse may.

Era un estóich. Resignat ab la séva sort, vivia de la compassió dels vehins de Barcelona; acceptava lo que li donavan, especialment gotets de vi, si podia ser del de dir missa millor, y no feya mal à ningú.

Un dia 'l bisbe va cridar-lo à la séva presencia y li doná una forta fregada d' orellas. Entre altras coses li digué repetintho varias vegadas:—Vosté es lo desdoro de la classe.

Ell no tornà resposta, rebent ab lo cap baix aquella gransada de reprensions del seu superior. Sols després, al surtir del palau episcopal, deya tot extranyat:

—Algú que 'm vol mal li haurá dit que jo juga-va à cartas.

—¿Y això?

—No sé. M' ha estat parlant continuament del dos d' oros.

* * *

Mossén Serà s' presentava à totes las casas ahont sabia que hi hagués un difunt, y à cambi de algunas oracions remugadas en veu baixa, rebia l' almoyna que se servian darli.

Pera ferli la fotografia que reproduhim en lo present número, un retratista s' hagué de valdre de la estratagema de ferli dir que tenia un difunt à casa.

Pujá Mossén Serà à l' elevada galeria, y per descansar de l' ascensió s' assegué una estona. Lo fotógrafo, à copia de gotets de vi ranci y melindros, logrà ferli guardar una inmovilitat complerta, cosa qu' era de tot punt necessaria en un temps en qu' encare no 's feyan fotografias instantàneas. Gracias à n' aixó 'ns ha quedat la séva imatje.

Un altre dia una colla de cansaladers bromistas, després de disposar una cambra mortuoria, cubrintla de draps negres, ajegueren sobre 'l llit un porch mort y pelat, lo cubriren ab un llensol y 'l rodejaren de quatre ciris. Quan tingueren la cosa disposada enviaren à buscar à Mossén Serà.

—Mossén Serà, à tal casa hi ha un difunt.

—Hi vaig desseguida.

L' home hi comparegué tot xano-xano, y 'ls de la casa l' accompanyaren al quarto aguantantse 'l riure, preveyent que Mossén Serà tindria un gran susto ó promouria un fort escàndol,

Mossén Serà s' acostà al llit de mort, destapá 'l llensol, y al veure que 'l difunt era un tocino, sens inmutarse lo més mínim, digué, dirigintse als presents y fent la mitja riatlla:

—¿Qué me 'n donarán una butifarreta?

PEP DELS ROMANSOS.

¿ ME SALVAN ?

Als venerables membres de la societat moralisadora
«LA FULLA»

Molt venerables senyors:
entussiastas defensors
de la hermosa castedat:
nobles regeneradors
de la pobra humanitat:

Jo soch un jove com cal,
ben educat, molt formal
(deixant apart la modestia),
incapás de fer cap mal
lo mateix à home que à bestia.

Pero avuy que ma virtut
arribava à un màxim grau,
m' hi trovat cercat, vensut,
molt apropi d' àngel caygut
per ser del amor esclau.

Aixó ho causa una cosina
de llabis dolsos com mel,
d' ulls blaus y grans com lo cel,
de cara rosada y fina
y un cor que no es pas de gel.

¡Si la vegessin, senyors!....
Aquells brassos tentadors
entre 'ls quals apresonat
si han de trobà 'ls plers millors,
la mes gran felicitat!

Aquell peuhet més bufó,
més petit y engrescadó
que 'l de Rodopha y Cleopatra!....
Aquell somriure traydó,
que fa patí à més de quatre
Aquell garbo, aquella sal,

aquell conjunt virginal
es tota una tentació
que m' atrau envers lo mal
y 'm fa moltissima pò.
Aquesta noya es traydora
y 'm sedueix, m' enamora
y al fi 'm farà perdre 'l seny;
estich del mal à la vora
y si 'l dimoni m' empeny?
Tinch pò perqu' estich ben cert
que quan li ve à tom parlar me
tant sòls procura enganyarme
y jo, ignoeent, me quedo ert
sens saber com defensarme.
De consegüent, compareixo
davant de vostés, y deixo
à sos cristiáns inténts
que m' lliurin d' aixó que 'm quei-
ó 'l diable 'm pren corrents; [xo,
Sálvinme, donchs, de l' apuru
en lo que 'm veig enredat:
envihinme d' un plegat
deu mil vegadas... un duro.
me caso... y ja estich salvat.

J. CARBONELL ALSINA.

TEATROS

NOVEDATS

La companyia de sarsuela que actua en aquest teatro pot molt ben anar. Discret y actor de pasta, lo director senyor Espanta-leon imprimeix à las obras un conjunt agradable y 's fa aplaudir de debò.

A la senyora Vedia la coneixian fa anys. Es lamateixa actriu de conciencia, encarnant perfectament lo personatje y trobant detalls que sols los artistas de veras saben marcar.

De la famosa Conxa Martinez no hi ha que parlarne, porque tot lo que diguessim d' ella seria incorre en ociosas repeticions: bastará afirmar qu' ella es avuy l' ànima de la companyia y que 'l públic va à Novedats à veure la Martinez.

No pèl horror que 'ns inspira 'l caciquisme sinó per amor à la veritat, debém declarar que *El regreso del cacique* ens ha semblat una sarsueleta molt magre.

Lo cartell diu que la lletra es del Sr. Liern. Quan ell ho diu, senyal qu' es veritat; pero consti que sense la indiscrecio del anunci, may hauriam imaginat que aquesta obreta fos del Sr. Liern. Ne sab més, molt més de lo que en *El regreso del cacique* dóna à entendre.

La música no está tan per avall; pero no l' avansa de gayres centímetres.

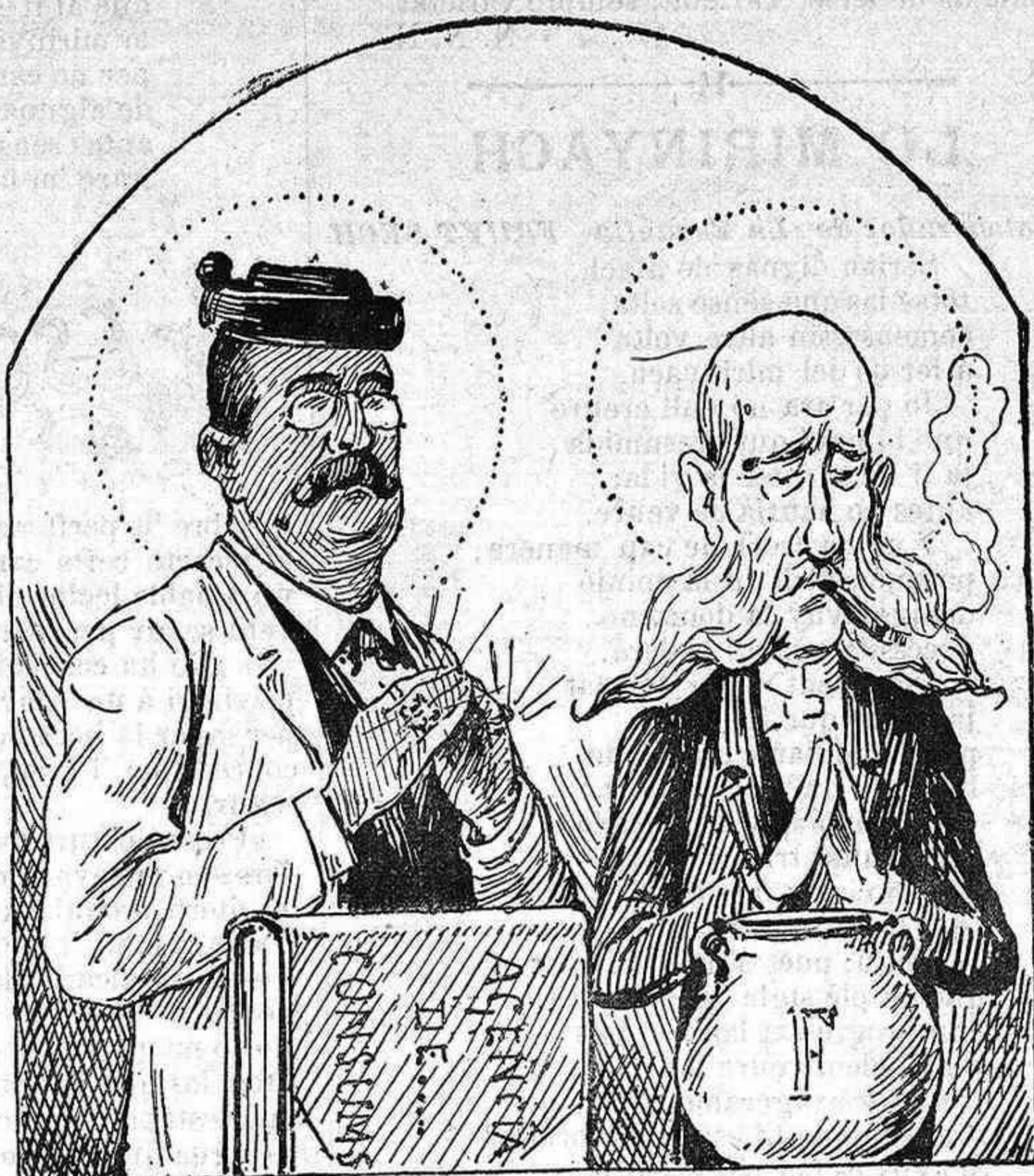
Es un cacique que no farà carrera.

CATALUNYA

Acabadas ab molt aplauso las funcions d' ópera, tan brillantment dirigidas pel jove mestre Goula, la empresa anuncia per dintre de pochs días la reproducció de la célebra obra *Un viaje á Sutza*.

Tots los que recordan l' èxit extraordinari que anys enrera va alcansar à Barcelona aquesta especialísima producció cómich-gimnástica, deurán esperar ab ansia lo seu reestreno.

GALERÍA RELIGIOSA MUNICIPAL

Los Sants patrons dels Consums.

CALVO-VICO

¿Qué hi há de la *Bella Chiquita*?

Pues hi há que per ara no vé, *por motivos* —diu ella— *de salud* y que 'ns haurém de quedar ab las ganas de véurela, unas quantas senmanas més.

Mentres tant, las sarsueletas en un acte y las pessas valencianas van fent lo gasto, ab molt contentament del públic.

ALCAZAR ESPANYOL

No perque siga un teatro modest hem de deixar de parlarne de quant en quant.

Ultimament, apartantse del gènero que avants cultivava, aquest local s' ha convertit en un petit teatro català, ahont se representan ab molt aplau- so las millors pessas del repertori, essent las pre-dilectas del públic *Gos y gat*, *L' amor es cego*, *Lo primer dia* y *Una casa de dispesas*.

En totes ellas conquistan aplausos las senyoras Tarés, Agudo y Moliné y 'ls senyors Fabré, Fernández, Muñoz y Samsó y especialmente lo primer actor Sr. Millà qu' es un artista de mérit.

CIRCO EQUESTRE

Le chaperon de Montrouse, pantomima estrenada dissapte passat, dóna lloch à la familia Onofri à lluhirse una vegada més, fent gala de sas varia-das aptituds.

Le chaperon es del gènero cómich pujat de color y entreté agradablement desde que 's comensa fins que s' acaba en mitj d' un xafarranxo indescriptible.

Y ab tot y aixó, la empresa no s' adorm. Ara anuncia la reprise de la famosa pantomima *Don Juan de Serrallonga*.

Així ha de ferse. Varietat, sempre varietat.

N. N. N.

LO MIRINYACH

Al colobrador de «La Esquella» FRUYT SECH

Serian dignas de atach
totas las que sense solta,
comensessin altra volta
á fer us del mirinyach.

Jo per ara no vull creure
que hi hagi qui presumida
ja li torni á fer la vida:
antes ho hauria de veure.

Y no ho crech de cap manera,
perque estich en la opinió
de que avuy la dona, no
necessita aná ab pollera.

Avuy sent major de edat
ja sab lo que li convé
per enmotillarse ab lo que
li pot da un mal resultat.

Si senyors, y 'ls donaria
un resultat trist, funest,
es ben clar y manifest.
¿qui llavors se casaría?

Ningú; pues s' ha de atinar
que en plé sige de las llums
han progressat las costums
y ho volém veure tot clar.

Ab los exageraments
¿qui son que hi están conformes?
Si avuy estém per las formas
y no pels abultaments.

Sobre tot, ¿ves qué diría
si per res ara mou bulla
la associació de la «Fulla»
quan lo mirinyach veuria?

Perque havem de convení
que va ser un instrument
lo mirinyach, indecent,
asquerós y hasta ruhi.

Vaja, la dona tampoch
no s' ha begut lo cervell
per posarse un trasto vell
que no la duria en lloch;
al contrari la tindría
á dins d' ell empresonada
que al mirarse allí tancada
quánts cops se avergonyiría!

Tothom sab molt certament
que antes quan aixó s' usava
ay de la que s' passejava
lo dia que feya vent!

Ab mirinyach las faldillas
no servían pas de res,
vaja, allò ja era un excés
de ensenyar las pantorrillas.

Ni al ball hi havia elegancia,
pues degut á aquest embrás
no podian ballar pas
sino á una certa distancia.

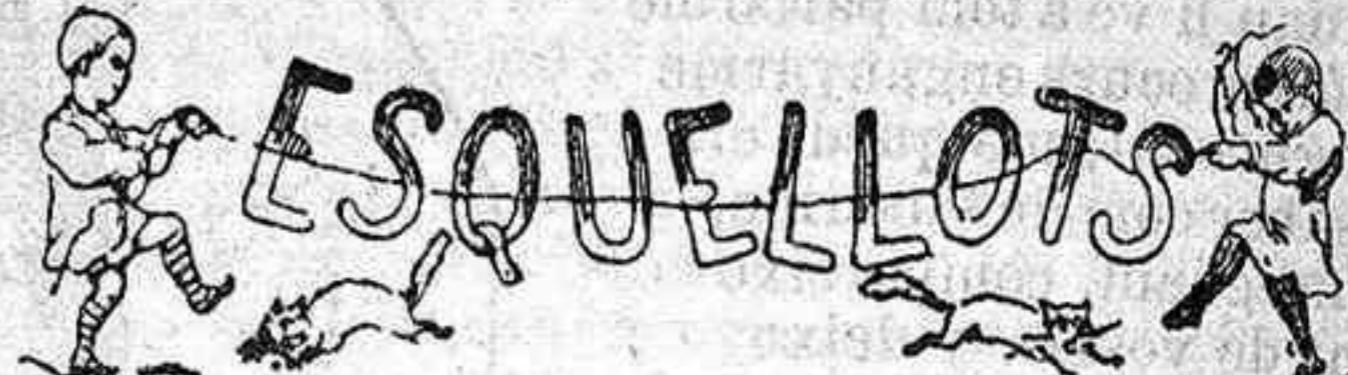
Sempre una ab temor anava
de entrebancarse per re,
y no vulguin sapigué
la que queya, 'l que ensenyava.

Jo crech, ab lo aquí apuntat,
fins la que més li acomodi,
n' hi ha per tenirli un odi

etern y reconcentrat.

Mes si esta moda-manía
resultats vingués á dar,
que al fi s' tornés á portar
lo mirinyach per tot dia,
per no caure entre la grapa
de alguna que 'l ostentès.
antes sens pensarmhi més
frare 'm feya de la Trapa.

V. TARRIDA.

Sobre 'ls perfums especials que 's perciueixen al recorre certs carrers de Barcelona, 'ns escriu un amable lector dihentnos que ha trobat un invent segur per evitarlos.

—¿No ha concedit l' Ajuntament—ens diu—lo privilegi á un senyor qu' emplea 'ls obturadors per tapar la boca de las cloacas? Donchs també pot concedirme 'l á mi, ja que 'l meu sistema es més segur,

«Posant obturadors, no 's curará res: los obturadors son remeys per la paret de fora, que cap efecte intern produheixen.

»En cambi, 'l meu mecanisme es senzillissim, y está al alcans de tothom, inclús del Ajuntament.

»Lo meu aparato consisteix en un fanal, ó dos, ó tots los que vulguin. Un home pren aquest fanal, destapa la claveguera, s' hi introduheix y averigua quinas son las casas quals dipòsits de letrina tenen comunicacio ab las cloacas; ne dona part á l' autoritat; aquesta aplica una bona multa al propietari y ja veurán com aplicant aquest remey totas las vegadas que siga necessari, Barcelona 's veurà lliure de la peste que avuy amenaça la salut pública.»

Ara una observació.

Aixó del fanal aniria bé, si no existissen certs obturadors que tapan los ulls dels encarregats de vetllar per la higiene de la ciutat.

En una de las últimas sessions municipals vā tractarse la qüestió del gel, acalorantse 'ls regidors de mala manera.

Sembla mentida que una cosa tan freda com lo gel puga produhir frasses tan *calentas* com las que s' van crusar entre 'l Sr. Rufart y alguns altres regidors.

Llegeixo en lo *Noticiero*, secció telegràfica:

«VIAJERO ILUSTRE.»

Aquest epigrafe, ab lletras grossas, negras y molt visibles.

«Madrit 4, 2'30 t.—En el express de esta tarde, marcha á Barcelona el senador del reino, señor marqués de Alella.»

De manera que 'l de Alella

—segóns *El Noticiero*—

es un viajero ilustre....

¡M' alegro molt de saberho!

¡Quina intel·ligència més penetrant la dels nostres polissons!

L' altre dia 's trobava á la Riba, traballant com

ADMINISTRACIÓ (?) MUNICIPAL

Sistema Rius, Coll y Pujol y Porcar

Deixis d' exposicions, home;
prou que n' estém d' exposats.
¿No valdría més cuidarse
de vigilá bé 'ls mercats?

de costüm una colla de descarregadors. Entre 'lls n' hi havia un que de motiu li diuhen *Rata*.

—*Rata!*—cridà un seu company que volia dir-li alguna cosa.

—*Allà vaig!*—va respondre.

Y un polissón qu' estava allí present, y que al sentir lo nom de *Rata* va obrir uns ulls com unes taronjas, vā tiràrseli sobre, dihent:

¡Ya te zarpé!

* *

Y vā portarlo al govern civil, á pesar de las protestas de aquell infelís.

—*Buena pesca!*—deya.—Acabo de cojer al famoso *Rata*.

Naturalment, lo pres no era de recibo. A la cara duya pintada l' honradés, y á las mans las duriçias de son penós traball.

Y van deixarlo anar instantàneament.

Aforisme: tractantse de *ratas*, el gats no s' equivocan mai: y 'ls polissóns, si. La qual prova que 's molt superior la intel·ligència de certs felius que la de alguns homes.

En una interessantíssima carta de Buenos Ayres, suscrita per D. Carlos Malagarriga, hi llegeixo:

«*Zarzuela.*—De este teatro es co-empresario Marcos Zapata, y se ve muy concurrido. *Explota el género de zarzuelas en un acto.*»

En aixó emplea avuy lo seu talent l' aplaudit autor de *La capilla de Lanuza*.

Pero jo ja ho veig: á Buenos Ayres com aquí, aquesta es l' única manera de guanyar quartos.

Y á la guerra com á la guerra.

Son moltes las expendedurías de Barcelona en las quals se venen tarjetas postals que ostentan lo sello de D. Alfonso XII.

S' ha de gastar tota la cartulina de aquell temps. Així es com se fan las verdaderas economías.

L' altre dia 's va escapar un pres de la pressó de Barcelona, valentse dels fils del telèfon.

¡Gracias á Deu! Al menos ara 'l telèfon tindrà més utilitat.

Perque avants no més servia per una cosa: perque 'ls llamps poguessin entrar á las casas.

Ara, á més de servir per fer entrar los llamps á las casas, serveix per fer surtir los presos de las presóns.

A Sant Martí de Provensals diu qu' estan escandalitzats perque hi ha dos concejals que traballan pel Ajuntament, cobrant de una manera expléndida 'ls seus serveys.

¿D' aixó s' extranyan?

Ben á prop de Sant Martí hi ha una gran població, qual primer arcalde, á més de ser arcalde, es impressor del Ajuntament que presideix.

Si volen més informes, á la plassa de Sant Jaume de Barcelona, 'ls ne podrán donar.

¿Se 'n recordan del famós conde de Vilana, aquell de la Exposició flotant?

Pues aquest dia al Congrés, volgument donar senyals de la séva existència, va preguntar al govern quinas midas havia adoptat pera prevenir á Espanya contra la invasió del cólera.

Aixó està molt bé y es verdaderament laudable; pero si jo hagués sigut diputat, m' hauria aixecat á continuació y hauria preguntat:

—Quinas midas ha pres lo govern pera preve-

nir á Espanya de la invasió de condes que organisan exposicions fiotants, que acaben com lo rovari de l' aurora?

A Madrit ha sigut detingut un pobre boig que tenia una bojería estranya.

Donava quartos á tothom.

Vels'hi aqui una mania ben distinta de la que tenen los nostres concejals.

Llegeixo, completament esgarritat:

«Durant una sola setmana han ocorregut en los camps de la província de Sevilla quaranta tres incendis.»

¡Quaranta tres!

¿Qué son d' esca 'ls camps d' aquella província?

L' afició á menjar porch fresch durant l' istiu, va creixent á Barcelona cada dia més.

L' any passat, durant lo més de Juliol, van matar-se únicament 73 porchs. Aquest any, durant igual periodo de temps, se'n han sacrificat 395.

¿Qué hi diuhen ab aixó 'ls tres cansaladers que han recorregut á Madrit, assegurant que la matanza al istiu es inconvenient y pot constituir un perill per la salut pública?

¿Ho veuen com ni 'ls fets ni 'ls consumidors estan d' acort ab lo que vostés diuhen?

Diu un diari que 'l conde de Sant Joan ha ofert regalar per la colecció del Parch una ossa parda.

¿Ha ofert?

No fem bromas. Ara que no succeixi com ab aquella orquestra que 's va oferir á donar, també al Parch, concerts gratis.

Y després va resultar que la tal orquestra ni siquiera existia.

¿Ja ha nascut aquesta ossa parda que 'n han de regalar?

«En la pròxima sessió del Ajuntament se presentarà un dictámen proposant l' adoquinat de varias vías del Ensanche.» Així ho diu un periódich.

Aixó indica que 'ls taruguitas van de baixa: ara dominan los empredradors.

Vels'hi aquí que á Sitges no tenfan rector. Y vels'hi aquí que 'l bisbe va y 'n nombra un, lo Sr. Bricullé.

Ab lo nombrament á la butxaca, mossen Bricullé va á Sitges, pren possessió, y á continuació ¿qué fa?

Reuneix als seus amichs y 'ls dóna un expléndit banquete, ab brindis, discursos y tot l' aparato que requereix un acte d' aquesta naturalesa.

¡Després dirán que 'l clero no progressa!

Ja segueix las costums de la gent de la flameada.

A la vigilia de ferse las oposicions pera professor de la classe de dibuix Antich y Natural á la nostra escola de Bellas Arts, sembla, segons notícias publicadas per molts diaris, sembla que á Madrit han nombrat á un Sr. Capilla y Fernández (D. José), ab lo caràcter de interí pero ab lo sou definitiu de 3,000 pessetas.

Fins aquí no hi hauria gran cosa que dir, perque aquest bon senyor pot necessitar lo sou, si ell fos un artista de tal reputació que fes disculpable la predilecció paternal del ministre de Foment, y si la provisió de aqueixa càtedra no tingués antecedents. Tancada la classe de dibuix del Antich y

del Natural á comensaments del any passat, à conseqüència de forts esbalots que hi hagué y que feu retirar al Sr. Rigalt, professor interí, foren proposats en Junta de professors y aceptats per lo senyor Rector de la Universitat pera ensenyar aquella asignatura, dividida en dos seccions, los Srs. Ferrán y Pellicer. Aquests acabaren lo curs á satisfacció de tothom y sens honoraris, tota vegada que actualment no hi ha professors ab sou com no ho siguin en propietat.

Donchs, ¿cóm es que justament, quant se está á punt de provehirse la plassa vacant per medi de oposicions, se nombra á un senyor ab tot lo sou de professor? Los que hi hagué (de franch) durant cinch mesos, no podian servirne encare dos ó tres més?

Es á dir que 'ls nostres artistas serveixen pera professors quan no cobran, y ni sisquiera son mereixeders de que se 'ls hi donguin las gracies després de haver trabajat. Es á dir que quan se tracta de donar un sou, allá al Ministeri trian entre 'l primer que se arrosegua pels banchs de las antesalas, sense miraments de cap mena.

Es ben bé de debó que á provincias estém deixats de la mà de Deu; tenim una escola de Bellas Arts provincial, sostinguda per la Diputació y subvencionada ab prop de 20,000 pessetas per la nostra ciutat; l'Estat no fá més que pagar las antigüetats als professors y manar sobre tot.

Recomaném aquest cas tan curiós á las nostras Corporacions populars, Diputació y Ajuntament, porque 'ns sembla que ja que pagan tenen dretá recorrer contra una ilegalitat com la de que trac-tém, prescindint del paper ben poch lluhit que ab tot aixó hi fan, lo rector y 'ls professors, y 'l modo groller ab que han sigut tractats artistas com los Srs. Pellicer y Ferrán.

Hi ha maliciosos que suposan, que tal vegada aqueix bon Sr. Capilla y ademés Fernández, haurá sigut fet professor interí ab lo propòsit de fer eterna la interinitat, no verificantse mai més las oposicions, ó que son nombrament, si aquestas se realisaban, servís de mérit contret extraordinari (ja ho crech, mérits de 3,000 pessetas no 'n corren gayres), pera guanyarlas.

De totes maneras, sigui com vulgui, lo fet es escandalós y demostra una volta més lo absurdo de que 'ns manin desde Madrit pera cosas purament nostras, y creyém que la cosa portarà quia, porque lo que menos podrá succehir será que al comensar 'l curs hi hagi tiberis monumentals de protesta.

Diu un periódich:

«Lo tinent d' arcalde Sr. Nebot, ha ordenat que en la anomenada Fira de Bellcayre no's ven-gui res més que articles de deshecho...»

¿Articles de deshecho?

Vaja; deu volguer dir concejals barcelonins.

VIATJE DEL ALEU núm. 2

¡A Madrit! ¡Caramba!
¿Qué dimontri hi té?
¿No pot sapiguerse
que hi ha anat á fē?

¡Mirin qué articles més de deshecho qu' ells!

«La policia ha detingut á l' Angelina, la Taja-da, la Elissa....»

¿La Elissa detinguda?

¿Qué dirá en Cánovas quan se 'n enterí?

Se tracta seriament d' urbanisar la plassa de Catalunya.

¡La plassa de Catalunya, aquella plassa qual urbanisació havia d' inaugurar-se formalment durant las festas del Centenari!

Jo no hi aniria tan depressa, porque las cosas que 's fan precipitadament surten defectuosas.

¿No seria millor deixarlo pel Centenari que vé?

Alcorissa es un poblet del Baix Aragó.

L' altre dia va ferse un pregó en aquell poble, oferintse 'l vi de superior qualitat á cinch céntims litro.

De manera que 'n Gamazo, per cobrar lo nou impost de la séva invenció, podía quedarse 'l tot.

**

Pero hi ha més encare.

Un propietari va fer pregona que donaria de franch tot lo vi que li anessin á buscar á casa séva.

Y un altre, més rumbós, vá fer eridat pel nunci qu' ell no sols obsequiaría ab vi, sino ab pa y bacallà, á totas las personas que volguessen anar á beure al peu de las botas.

Es de creure que en aquell poble, desesperats de poderse dedicar á la cría del vi, se dedicarán ara á la cría de las monas.

Cassat al vol.

En un vagó de tercera, parlavan de una criada que havia tingut un aborto, y una dona que ho explicava, deya:

—Pobra Tuyetas!... S' ha gastat de dos mesos, y no es aixó lo pitjor, sino que á dintre se li ha quedat la desferra del personatje.

Un altre:

- ¿Cóm se diu vosté?
- Joseph Torres.
- ¿Ab a ó ab e?
- Torres ab e.
- Donchs jo Torras ab a.
- Ara veji: per una lletra no som parents.

—Vosté 'm demana la noya
y la séva gracia?

—Lluis:

—Té carrera?

—No, senyora

—Donchs ofici?

—Ca, ni 'ls mils

—Pues senyor méu gab que conta?

—Ay senyora, es molt senzill
no soch fort en aritmética.
y conto sempre ab los dits.

T. DE LAS NOYAS.

—Sempre que riu la Pepeta
fa unas ganyotas tan raras,
que si tu bé li reparas
sembla que porti careta.

J. CAMPANYÀ.

—Per qué's pinta tan la cara
de coloret la Mercé?
—Perque quan reb un sofoco
aixis ningú li coneix.

LLUIS SALVADOR.

—Estant molt sech en Tomás
digué á la séva minyona:
—Vull pendre 'ls banys de Argentona
per veure si 'm torno gras,
Mes ella ab molt poch decoro
resolta li contestá:
—Casémos y ja veurá
que's posará com un toro.

J. GUASCH Y E.

—Apartéuvos de aquí, hereu.—
van dir á un home aturat,
y respongué ab trista veu:
Gereu jo?... Y donchs que no véu
que demano caritat?

J. SOTERAS Y B.

Galanteria americana.

Un jove enamorat diu á una senyoreta, ab a pa sionat accent:

—Ah, miss.... L' estimo ab tal deliri, que si no logro 'l seu amor, li juro que m' aixecaré la tapa del cervell.

—No será tant... no será tant.

—Dich que me l' aixecaré y vosté veurá com soch capás de ferho tal com li dich.

—Està bé; pero en aquest cas, vull demanarli un favor.

—Digui.

—Que 's recordi de anar á comprar lo revólver
á casa del armer Tomson qu' es lo méu nuvi.

—M' han dit, Pepet, que 't casas ab la Matildeta.

—Si, noy.

—Ja t' hi has pensat bé?

—¿Perqué? ¿Qué hi ha?

—Ja tens en compte qu' es una xicota que té
vuit germanas?

—Sí; vuit germanas y una sola mare. Per xo
m' hi caso, perque aixís sols me tocará una octava
part de sogra.

En un restaurant.

Un parroquiá demana una raccio de formatje
de Roquefort, quan un vehí de taula li diu tot en-
fadat:

—Fassi 'l favor.... Jo no puch permetre que
menji formatje de Roquefort en presencia meva.

—¿Y aixó, perqué?

—Perque soch membre de la societat protectora
de animals.

Al costat del cadáver de un suicida, s' hi va tro-
var la següent nota:

«Vaig casarme ab una viuda que tenia una filla
ab la qual s' hi vá casar lo méu pare, passant na-
turalment á ser aquest fill méu. En lo seu matri-
moni vá tenir un fill, y en consequència 'm sigué
net y germá á la vegada. Jo per la meva part vaig
tenir també un fill, que sigué germá del méu pare
y oncle meu.

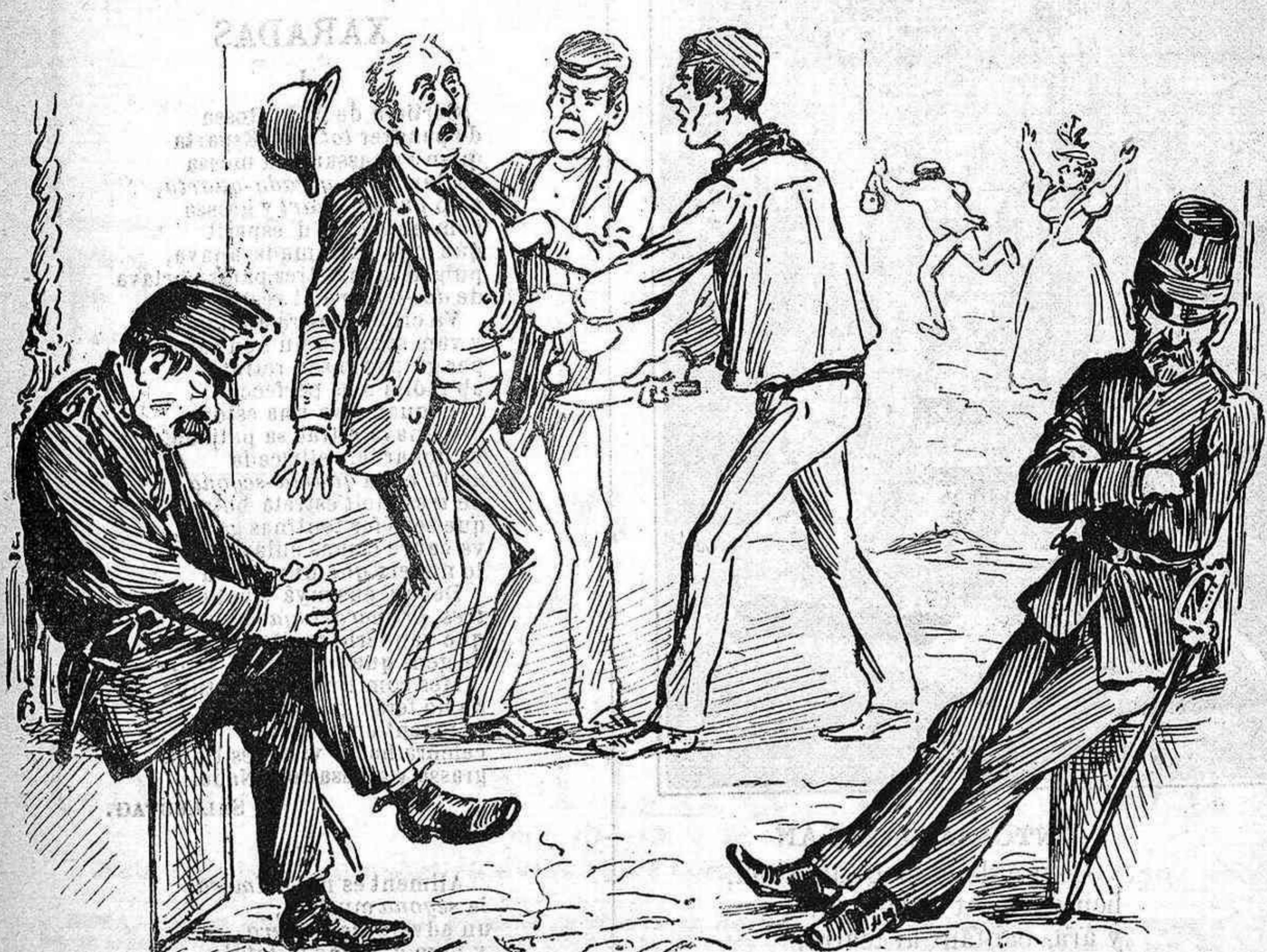
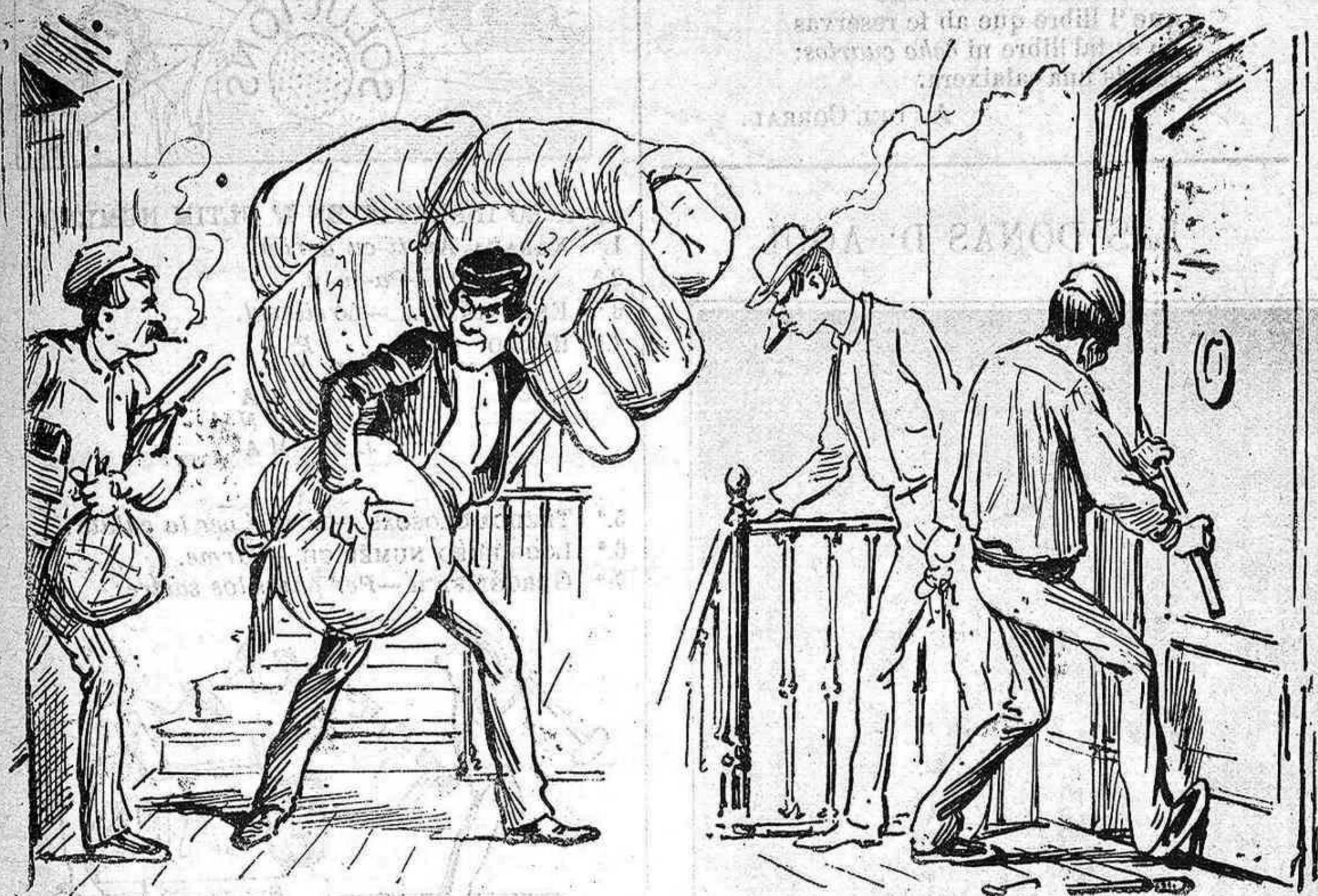
«Mon pare es fill meu y jo soch pare del germá
del meu pare, y com lo pare del pare de un es avi
de un, y jo soch lo pare del meu pare, resulta que
jo soch avi de mi mateix. Situació més horrible no
pot donarse, y per aquest motiu hi prés la deter-
minació de clavarme un tiro.»

—**¿ EH ?**

Dintre 'l llibre d' aná á misa
t' hi vareig trobar nineta,
una carta del promés,
direcció de tres carteros,
un metxó de cabell ros,
una cinta, una recepta,
un retrato de soldat,

BARCELONA PINTORESCA

Robos y atracos

Desembrassament de pisos,
lladregots per tots cantons...
Yajapa! aném passant la paga
á guras y polissonts.

flors, herbas, etc., etc.

Deduheixo de tot aixó
que 'l llibre que ab fe reserves
no es tal llibre ni *ocho cuartos*:
es sols una calaixera.

A. DEL CORRAL.

LAS DONAS D' AQUÍ

ANTONIA CATALÁN

Com á dona elegantíssima,
ben conegut es son nom,
y ara, cantant al teatro,
la coneixerá tothom.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1.ª XARADA *An-ti-cu-a-ri-a*.

2.ª ID. 2.ª-*Pa-la-u*.

3.ª ENDAVINALLA.—*Lo silenci*.

4.ª ROMBO.—

P

P A L
P A U L A
P A U L I N A
L L I M A
A N A

A

5.ª TREDCA CLOSCAS.—*Lo tret per la culata*.

6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Carme*.

7.ª GEROGLÍFICH.—*Per punts los sastres*.

XARADAS

I

Sortiam de ca la Rossa
de pendrer tot ab l' Esparta
quán va passar una mossà
bastant *tres giradu-quarta*,
algo *prima-quart* y grossa
com un bocoy d' esperit
que molt extremada anava,
puig al menys tres pams portava
de *dos-tercera* al vestit.

Va cridar nostra atenció
y vam seguirla un bon rato,
per guipar lo seu retrato
ab mòlta mes perfecció;
pero quan feya una estona
que anavam tras sa peljada,
va donar tal reliscada
ab lo prim *quarta-segona*
de *tres* molt estreta bota
que sens fer tentinas gayre,
va caure camas enlayre
lo mateix que una pilota

Del qu' ensenyá's pot preveure
tres, *primera-dugas quart*
que van ferhi molta part
de gent que *tres* varen veure

Mes com tingué la fortuna
de no ferse gens de mal,
lo jovent en general
celebrá haver vist *tres lluna*
grassa y grossa com Nadal.

J. SALLEUTAG.

II

Aliment es ma *primera*,
la *segona* musical,
un adverbi la *tercera*
y nom d' home la *total*.

P. BUYÓ Y VILAFRÀNCÀ

LOPEZ-EDITOR

Rambla del Mitj 20

→ OBRAS NUEVAS ←

EL SEÑOR
y lo demás son cuentos

por
LEOPOLDO ALAS (Clarín)

Un tomo en octavo → Precio: 3 pesetas

PAULA MERÉ

NOVELA POR
VÍCTOR CHERBULIEZ

Un tomo en octavo → Precio: 3 pesetas

LA REINA DE LOS AMORES

por
J. MORENO FUENTES

Un tomo en octavo → Precio: 1 peseta

PROGRESO Y MISERIA

de
ENRIQUE GEORGE

Traducción del inglés autorizada y revisada por el autor

Un tomo en octavo → Precio: 3 pesetas

Indicaciones de Filosofía y Pedagogía

por J. SAMÁ

Profesor de la Institución libre de enseñanza
y de la Escuela de institutrices

Un tomo en octavo → Precio: 3 pesetas

Biblioteca económica de LA CATALANA.-Tomo III

RATLLAS CURTAS

poesías de

JAUME NOVELLES DE MOLINS

Prólech de J. PIN Y SOLER

Un tomo en 16. → Preu: DOS rals

EL DOCTOR PASCUAL

Interesantísima novela de **EMILIO ZOLA** Con la biografía del autor

por **GUIDO DE MAUPASSANT**

Precio: 6 pesetas

Dos magníficos tomos en cuarto

Precio: 6 pesetas

LA LOCA DE LA CASA

por **BENITO PÉREZ GALDÓS**

Comedia en cuatro actos

Para ser leída, un tomo en 8.º, TRES pesetas

— Para ser representada, precio, DOS pesetas

¡Obra nova! ● SUCCESES EXTRAORDINARI ● ¡Obra nova!

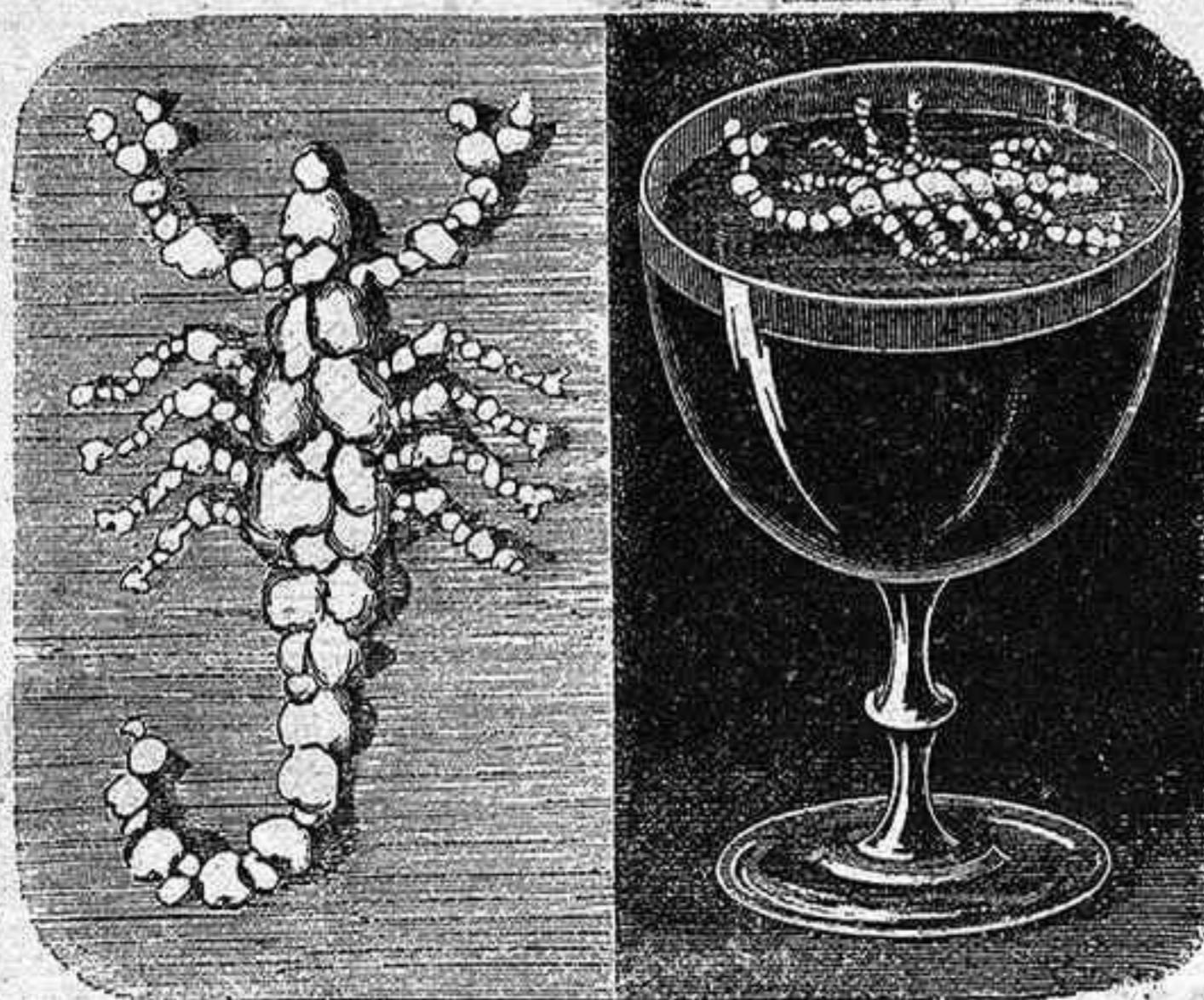
UNA AVENTURA D' AMOR

per C. GUMÀ

Está en prempsa y sortirà aviat.—Los corresponals poden fer lo pedido

NOTA.—Tot hem que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en llibrancies del Giro Mutuo, o bé, en sellés de franquèig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu franca de port. No respondrem d'estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponals de la casa se li oferan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS

L' ANIMAL DE CANFORA

Una copa gran, plena d' aygua, y una pila de bossinets de cánfora de tamanyos distints.

Deixan caure poch á poch los trossets de cánfora sobre la superficie del aygua, procurant anar formant una bestioleta qualsevol, un escorpi, per exemple. Com la cánfora es més lleugera que l' aygua, nedà. Y no solzament nedà, sino que l' animalet format, gracies á certas propietats que té la cánfora, se belluga y marca molt distintament varias posicions.

Per fi, si volen terminar l' experiment d' un modo diabòlich, apliquin un misto á la cánfora, y l' animal, ab tot y trobarse sobre l' aygua, nadrà encés.

SINONIMIA

A *Tot*, filla de 'n Casin
que l' piano sab tocar,
tocant l' ópera *Garin*
una *tot* se li trencá.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

TRENCA-CLOSCAS

RAFEL R. LLEDÓ
TER

Formar ab aquestas lletras, lo titul de un drama català.

R. GRAU Y LLANES.

ROMBO

ROMA : : : : : : : : : : : :

Primera ratlla: vertical y horizontal: consonant.
—Segona: part del cos.—Tercera: poble català.—
Quarta: idem.—Quinta: utensili d' iglesia.—Sexta:
los aucells ne tenen—Septima: Vocal.

R. BOADILLA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—En la terra
7 6 1 2 3 6.—Cromo
1 6 5 2 6.—Nom de dona
1 6 5 4.—Dona que te fills
5 6 7.—Moneda
7 6.—Nota musical
6.—Vocal

TONI JOAN.

CONVERSA

- Sabs que 'n Massini canta 'l *Parsifal*.
—Sempre surts ab cosas novas
—Ho he llegit en un telegrama de 'l *Brusi*.
—Donchs era un telegrama com havem dit tots dos.

MAYET.

GEROGLÍFICH

X X
0 0 0 0
L
0 0 0 0
0 0 0

F. GARRERAS Y P.

FILLAS DE EVA

Fot. S. B. Parren and Sons.—Nova-Yo k.

Per darrera un vano immens,
per davant pells de las bonas;
fret y caló á un mateix temps...
¿Qui las entén á las donas?